

EDITORIAL

Isalikway an lokal nga erestorya pankamurayawan ngan iguliat an adyenda han katawhan

HADTON ENERO 13, gin-anunsyo han kumander han 8th Infantry Division-Philippine Army nga hi Maj. Gen. Pio Diñoso III nga igduduso an lokal nga erestorya pankamurayawan agud tapuson an "insurhensiya" ha rehiyon. Nasubay ini ha pusisyon han Armed Forces of the Philippines (AFP) nga diri angay ipadayon an erestorya pankamurayawan giutan han Gubyerno han Republika han Pilipinas ngan han National Democratic Front of the Philippines (NDFP) yana nga bulan.

Ginduduso han 8th ID an lokal nga erestorya pankamurayawan agud "magbuhag-ngan-maghadi." Ginpapakaraut naman han mga pasista nga upisyal han GRP an pagkab-ot han kasarabutan ha erestorya pankamurayawan para ha tinuod nga reporma ha tuna ngan nasyunal nga industriyalisasyon ngan iba pa nga batakan nga

pagbabag-o. Lugod, gin-uundong han militar an mga kontra-katawhan nga programa han rehimen Duterte. Lakip dinhi an mga proyekto pan-imprastruktura ngan konstruksyon han mga kalsada nga magseserbe ha eko-turismo ngan pagmina, nga magpapaiwas ha damo nga parag-uma.

Kabangisan an baton han militar ha panawagan han katawhan nga batunon an gamot nga hinungdan han gerra sibil. Kinahanglan ibuksas ngan isalikway an mapan-uwat nga lokal nga erestorya pankamurayawan han 8th ID ngan mga utok-pulbura ha sakob han rehimen Duterte. Kinahanglan iguliat ngan kuhaon an pinakahiluag nga suporta para ha pagpadayon han erestorya pankamurayawan ngan an pagkab-ot han kasarabutan para ha mga reporma ha katilingban ngan ekonomiya. May erestorya pankamuraya-

3 nga parag-uma, ginpatay ha Northern Samar

WARAY HUNONG AN ekstrahudisyal nga panmatay ha mga parag-uma ha Northern Samar ha pag-abre han bag-o nga tuig.

Ginpatay han mga nakamotorsiklo nga parupanmatay hi Enit Basilo De Andres, residente han Brgy. Sumuroy, Lope de Vega, hadton Enero 17 ha Brgy. Ipil-ipil, Catarman dapit alas-7 han gab-i. Kilalado nga lider parag-uma ha ira bungto hi De Andres. Nagserbe liwat hiya komo delegado ha gios-protesta han mga parag-uma nga kumadto ha Manila agud ipahayag an grabe nga kalamidad ngaduha ha panin anum ngan militarisasyon ha ira prubinsya.

Ginpatay naman hi Boni Cardenas, kapitan han Brgy. Quezon, Catarman, samtang gin-atentar naman nga patayon an iya asawa nga hi Bolon hadton Disyembre 23. Kagawad han barangay ha Macagtas, Catarman hi Bolon ngan kritikal an kamutangan yana.

Hadton Disyembre 3, ginpusil an parag-uma nga hi Garci Ongkelan han usa nga nakasakay ha motorsiklo ha Brgy. Balete, San Isidro. Ha parehas nga adlaw, ginsunog an mga balay ha uma nira Raul de Antonio ngan Rogelio Midrano, mga umurukoy ha Brgy. Roxas, Lope de Vega. ■

wan man o waray, padayon an pakigbisog han katawhan para ha panmaihaan ngan makatadungan nga kamurayawan. ■

CASER

Comprehensive Agreement on Social and Economic Reforms (Kumprehensibo nga Kasarabutan para ha Pankatilingban ngan Pan-ekonomiya nga Reporma)

unod han negosasyon giutan han Gubyerno han Republika han Pilipinas ngan National Democratic Front of the Philippines. Tuyo hini nga mabug-os ngan mapirmahan an CASER komo usa nga pitad ha sustantibo nga adyenda para ha makatadungan ngan panmaihaan nga kamurayawan.

Kontra-katawhan nga mga proyekto nga pangalsada

UTRO NGA GINDUDUSO han rehimen Duterte an mga proyekto nga pangalsada nga malupot han tuna han mga parag-uma ha Eastern Visayas.

Gin-anunsyo han Department of Tourism-Region 8 nga magbubuhos an rehimen Duterte han P1.03 bilyon para ha konstruksyon han mga kalsada ngadto ha magkalain-lain nga panturista nga destinasyon ha rehiyon. Ilarum han Tourism Road Infrastructure Program (TRIP), popondohan an 29 nga proyekto nga pangalsada ha unom nga prubinsya tikang hini nga tuig. (*Kitaon an listahan ha tuo.*)

Haros 100 nga pamilya nga parag-uma an nakatalaan nga paiwason ha ira urukyan ngan umhanan tungod ha mga

proyekto nga masumpay han kalsada ha Brgy. Rubas, Jaro ngan Brgy. Danao, Ormoc City, ngan mapahiluag han kalsada tikang Brgy. Milagro ngadto ha Brgy. Liberty ha Ormoc.

Ginpapasamwak han lokal nga guberno han Ormoc nga kinahanglan wakayon han mga molupyo an ira kabablayan kundi waray ini ginsasaad nga bayad-danyos. Ha Brgy. Rubas, nagsaad an guberno ngan an kontraktor han proyekto han pasiuna nga bayad nga 70% han balor han ira mga bablay. Kundi, waray kasiguruhan kun babaydan ini hin bug-os ngan kun babaydan liwat an mga apektado nga panin anum ngan tuna nga aagian han kalsada.

Sigon pa ha mga parag-uma, bisan pa baydan hira hin bug-os, makaon pa gihapon han panahon an pagtindog han bag-o nga balay imbes nga ha pag-uma ngan pagpakabuhi na la.

Para diin an mga kalsada?

Ini nga mga proyekto kaparte han Road Network Program han rehimen Duterte nga una nga ginduso hadton 2017 agud "pauswagon" an transportasyon ha bug-os nga nasud. Ini kuno

TOURISM ROAD INFRASTRUCTURE PROGRAM (TRIP)

<p>NORTHERN SAMAR</p> <p>Catarman Coastal Boulevard road Capul circumferential road Pinipisakan Falls</p> <p>SAMAR</p> <p>Mapaso Hot Spring Lulugayan Falls Balantak Falls Catbalogan circumferential road Daram Rock Islet</p> <p>EASTERN SAMAR</p> <p>Borongan-Llorente forest area</p> <p>LEYTE</p> <p>MacArthur Landing Memorial Park Capoocan diving site Buga-Buga Hills Lake Danao Masaba Falls Shrine of St. Anthony de Padua Lintaon Peak Malaguicay Falls</p>	<p>BILIRAN</p> <p>Talustusan Falls Ulan-ulan Falls Bagongbong Falls</p> <p>SOUTHERN LEYTE</p> <p>Taglinao Falls Anas view deck Saint Bernard bird sanctuary, mangrovesite San Juan Crater Lake Fatima Hills Guinsagon Lake Ollies wall dive site Limasawa circumferential road</p>
---	--

an magdadara han trabaho, kita, ngan pag-uswag han ekonomiya ha kabaryuhan nga lumos ha kakablasan.

Diri la para ha turismo an mga nakaandam nga proyekto nga pankalsada. Para liwat ini padagmiton an transportasyon han mga hilaw nga materyales tikang ha mga umhanan ngan minahan ngadto ha mga sentro han komersyo. Padadagmiton hini an paghibang han kalibungan para ha pribado nga interes.

Agud siguruhon nga mahuhuman ini nga mga proyekto, nagseserbe nga mersenaryo nga gwardiya an militar. Hadton 2019, gindeploy an 63rd Infantry Battalion tikang ha Marawi City agud bantayan an konstruksyon han Simora-Palapag Road ha Northern Samar. Ginpapasayon liwat an pagsulod ngan pagsamok han mga sundalo ha mga interyor nga baryo.

Nagigin klaro an duhaan nga nawong han mga proyekto pankalsada han rehimen Duterte. Kinahanglan pirme ikunsidera an interes han katawhan ngan konsultahon hira, ngan diri pasagdan an panlupot han tuna, pagkahibang han kalibungan, ngan militarisasyon. ■

Duterte, desperado nga ginpahilawig an dedlayn han pagtapos ha BHB ngadto ha 2022

DESPERADO NGA GINPAHILAWIG na liwat ni Rodrigo Duterte an dedlayn han iya rehimen ha pagtapos ha Bagong Hukbong Bayan (BHB) tikang ha ikaduha nga kwarter han 2019 ngadto ha 2022. Ginbalewaray la ini han Partido Komunista ng Pilipinas (PKP) ngan tagapangulo nga tagapagtukod hini nga hi Propesor Jose Maria Sison ha magkabalag nga pahayag hadton Enero 8.

Ginlauman na han PKP ini nga utro nga pagpahilawig tungod kay imposible nga masayon magdaug an AFP. Buwa liwat an gin-aalegar ni Sekretaryo ha Depensa Delfin Lorenzana nga 11,000 na an sumurender nga kaapi han BHB. Ha kamatuoran, haros ngatanan hini mga sibilyan nga ginpirit han militar nga "sumurender."

Sigon ha PKP, mas dako an posibilidad nga hi Duterte an diri makakahaman han iya termino tungod ha paggrabe han krisis ha ekonomiya ngan pagpakuri ha katawhan. Mapapakyas liwat hiya ngan an AFP ha pagpulbos ha BHB tungod kay natikapintas an mga taktikal nga opensiba han BHB labina hini nga Disyembre, kun diin nakakumpiska ini han 59 nga magbakod nga armas.

Suhestyon naman ni Sison kan Duterte, ipadayon na la han iya rehimen an negosasyon ha National Democratic Front of the Philippines agud makabot an makatadungan nga kamurayawan sakob han menos ha tulo katuig. ■

458

Mga "sumurender" nga kaapi han BHB ha Leyte hini nga Enero, sigon ha Philippine Information Agency

Pero hadton Oktubre 2019, nagsering an militar nga 15 na la an Pula nga mangaraway ha isla.